

Handläggare
Gerd Andersson
Malin Eld
Katarina Håkansson

Datum
2018-10-11

Diarienummer
UBN-2018-0537

Utbildningsnämnden

Ansökan om undantag från skollagens öppenhetskrav

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär medge föräldrakooperativet Föreningen Barnhagen undantag från skollagens öppenhetskrav (8 kap. 18 § skollagen) i enlighet med de villkor som framgår nedan under rubriken föredragning, samt

att undantaget gäller under förutsättning att huvudmannen svarar för att korrekt information om vårdnadshavarens skyldigheter finns tillgänglig på förskolans webbplats.

Bakgrund

Föreningen Barnhagen har sedan 1988 tillstånd att bedriva förskola på Torkelsgatan 9 i Uppsala kommun. Huvudman för Barnhagens förskola är föräldrakooperativet Föreningen Barnhagen (org.nr. 817602-5149).

Huvudmannen, Föreningen Barnhagen, har ansökt om att, med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär som föräldrakooperativ, medges undantag från skollagens öppenhetskrav (8 kap. 18 § skollagen) på så sätt att verksamheten begränsas till barn vars vårdnadshavare är medlemmar i föräldrakooperativet.

Föredragning

Öppenhetskravet innebär att en fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola om inte den kommun där verksamheten är belägen medger undantag med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär. Undantag kan beviljas för företag som ordnar förskola enbart för barn till sina anställda eller för föräldrakooperativ som i sin organisation ställer särskilda krav på föräldrar att delta aktivt i verksamheten med insatser som exempelvis städning, matlagning eller jourarbete, eller för förskolor som riktar sig till barn i behov av särskilt stöd.¹

¹ Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. Prop. 2009/10:165. Sid 716 f.

Föreningen har till sin ansökan bifogat en handling ”Ansökan om medlemskap” där det i punktform anges vilka insatser som vårdnadshavarna förbinder sig att utföra för att få bli medlemmar i föreningen.

Enligt fjärde punkten i nämnda handling åläggs medlem att betala kostnad för städning som inte blivit utförd. Med hänsyn till reglerna om maxtaxa kan föreningen inte ålägga medlemmarna detta.

Vidare framgår av sista punkten i nämnda handling att föreningen förbehålls rätt att genom beslut ändra medlemmarnas åligganden. Utbildningsförvaltningen bedömer att föreningen för att kunna medges dispens från öppenhetskravet måste låta kommunen separat pröva de nya åliggandena som föreningen vill införa. Om föreningen önskar utöka medlemmarnas åligganden måste således föreningen skicka in en ny ansökan för att fortsatt undantag från öppenhetskravet ska gälla.

För att föreningen ska medges undantag från öppenhetskravet på det sätt som föreningen önskar måste medlemmarnas åligganden begränsas på följande sätt:

- Att följa föreningens stadgar
- Att aktivt delta i föreningens möten, vanligtvis ett medlemsmöte under höstterminen och årsmöte under vårterminen
- Att utföra eget arbete i enlighet med föreningens beslut:
 - Att ansvara för städning enligt schema vid 4–7 tillfällen per termin
 - Att ha föräldratjänst mellan 14:45–17:00 vid 2–3 tillfällen per termin, vilket innebär verksamhet i barngruppen under personalens planeringstid
 - Att vid akut personalbrist, i mån av möjlighet, vara beredd att kunna hoppa in som tillfällig vikarie på förskolan
- Att arbeta i styrelsen, valberedning, som revisor, i fixargrupp, som IT-ansvarig eller i festkommittén i enlighet med upprättade arbetsbeskrivningar
- Att under uppsägningstiden fullgöra alla skyldigheter enligt ovan samt enligt föreningens stadgar, oavsett om barnet är på förskolan eller ej
- Att vid uppehåll i utnyttjandet av platsen kortare än sex månader fullgöra alla skyldigheter enligt ovan samt enligt föreningens stadgar

Vidare förutsätts att föreningsstämman gör den stadgeändring som anges i ansökan så att det tydliggörs att verksamheten begränsas till barn vars vårdnadshavare är medlemmar i föreningen.

Bedömer utbildningsnämnden att huvudmannen inte följer utbildningsnämndens beslut om undantag, kan utbildningsnämnden besluta om att upphäva beslutet.

Konsekvenser för vårdnadshavare/barn

Förslaget innebär att vårdnadshavare som önskar ha en placering för sitt barn vid Barnhagens förskola måste förbinda sig att delta i föreningens arbete så som beskrivs i punkterna ovan.

Ekonomiska konsekvenser
Inte aktuellt i detta ärende.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör